

Remissvar- Regional utvecklingsstrategi Västra Götaland 2021-2030

Avsändare : Svinesundskommittén

• **Vad är er samlade uppfattning om strategiförslaget och dess relevans?**

Svinesundskommitténs yttrande fokuserar på Västra Götaland som helhet och granne till Viken Fylkeskommune samt på den gränsnära regionen med kommunerna inom Fyrbodals kommunalförbund.

Vikens Fylkeskommune har 23 % av Norges befolkning. Oslo kommune ingår inte administrativt i Viken Fylkeskommune men spelar självklart en stor roll för utvecklingen i Viken Fylkeskommune och gränsregionen. Oslo kommune har ca 680 000 invånare .

Vi kan konstatera att det finns många gemensamma nämnare med **Regional planstrategi för Viken Fylkeskommune** –se nedan

Regional planstrategi definerer Vikens fem langsiktige utviklingsmål for:

- Natur, klima og planetens tålegrense
- God livskvalitet og like muligheter
- Grønn og rettferdig verdiskaping
- Omstilling og tillit
- Sammen skaper vi Viken

Innsatsområdene

beskriver hvilke utfordringer og mål som må ses i sammenheng for at Viken skal bli et bærekraftig samfunn:

1. Livskvalitet, velferd og like muligheter
2. Bærekraftig og rettferdig økonomisk system
3. Bærekraftig arealbruk, matproduksjon og ernæring
4. Redusert klimagassutslipp og energiomlegging
5. Helhetlig by- og stedsutvikling
6. Miljø, økosystem og biologisk mangfold

Förslaget "Regional utvecklingsstrategi för VGR" känns relevant

Vi föreslår att en gränsregional strategi utvecklas inom det man kallar understrategier. Där kan gemensamma processer/projekt kopplas till de fyra långsiktiga prioriteringarna

Svinesundskommittén föreslår att en gränsregional strategi utarbetas, då Viken Fylkeskommunes förslag till Planstrategi och "Regional utvecklingsstrategi för VGR" har många gemensamma mål och insatsområden. Genom ett gränsöverskridande samarbete kan gränsregionen bli en stark nordisk region med mottot "Tillsammans för en hållbar utveckling"

I skrivandets stund är det ju förvisso en utmaning med stängd gräns men mycket gemensamt utvecklingsarbete går att lösa digitalt.

Svinesundskommittén liksom Fyrbodals kommunalförbund saknar en tydlig beskrivning av de möjligheter som en utveckling av marina näringar, skoglig bioeconomy och besöksnäring/turism kan bidra med i gränsregionen. Idag pågår ett antal framgångsrika processer inom dessa områden, som kan tas tillvara och vidareutvecklas.

- Vårt gemensamma hav Skagerrak och kusten som en resurs för *blå hållbar tillväxt* som bygger på erfarenhetsutbyte kring marin forskning samt *kust och havsplanering*
- *Grön tillväxt trä*, att utveckla och stärka näringar som bygger på skog och trä. Viken och Västra Götaland har gemensamt god tillgång på skog och trä samt stor kunskap inom design, byggnation, bioeconomy etc.
- *Turism /Reiseliv* -Viken och Västra Götaland har i gränsregionen 2 marina nationalparker och nationalpark Tresticklan(urskog) därutöver fantastiska naturområden med skog och sjö samt kanaler. Denna natur lockar stora grupper av turister. Hur turism och reiseliv samt mötesindustrin återhämtar sig och utvecklas efter Corona krisen är osäkert. Det kan behövas, stora och kunskapsintensiva krafttag i gränsregionen för att återta marknadsandelar, samt för att bygga vidare på en turism /rbesöksnäring med natur, miljö och hälsa i fokus.
- Vi vill även lyfta fram den analys som OECD genomförde "Mega Region Western Scandinavia" som beskriver styrkorna mellan Oslo-Köpenhamn. Dessa styrkor har nu stärkts ytterligare med att Østfold har förenats med Akershus och Buskerud -Viken fylkeskommune har bildats.

• Vad tycker ni om målet Tillsammans gör vi Västra Götaland till ett föredöme för omställning till ett hållbart samhälle?

Målet ligger helt i linje med intentionerna i Viken Fylkeskommune, med FN:s globala miljömål

Målet stämmer även överens med de hållbarhetsfrågor och fokusområden som Svinesundskommittén arbetar med, blå och grön tillväxt, kollektivtrafik samt hållbar gränsregional/gränsöverskridande turism

I Regionrapporten "Vår bästa tid är nu" 2018 och uppföljaren "Var det bättre förr?" 2020.

Mycket har förändrats i vår värld på alla nivåer på grund av pandemin. Det krävs en utvärdering av vad som kanske var bättre förr, och hur vi tar med oss det, in i nutid och framtid.

När det gäller Svinesundskommitténs arbete har vi utvecklat vårt arbete tillsammans med våra medlemmar och då framförallt Västra Götalandsregionen och Vikens Fylkeskommune, vilket kan innebära att Svinesundskommittén kan ta/få en tydligare roll i det framtida gränsregionala utvecklingsarbetet.

De megatrender som förutspåddes förre mars 2020, kräver i de flesta fall en revidering och så är även fallet ,när det gäller det nordiska och gränsregionala arbetet. Svinesundskommittén hoppas på att vidareutveckla det arbete som påbörjats för att skapa en tydligare struktur på samarbete med Västra Götalandsregionen under 2021-2030, och därmed kunna bidra med kunskap och erfarenhet samt konstruktiva insatser för Västra Götaland och gränsregionen

Utvecklingen av den digitala mötestekniken kommer att underlätta korta möten för avstämning och snabba beslut , vilket är positivt bland annat för kontakterna mellan VGR och Svinesundskommittén.

• **Fångar urvalet av långsiktiga prioriteringar de utmaningar som är viktigast för gemensamma insatser framåt?**

Prioriteringarna är viktiga , men samhället har förändrats kraftfull under 2020, och inte minst i gränsregionerna, så det bör ske en översyn.

Strategin bör i sin senare implementering och vid framtagande av understrategierna beakta de effekter som pandemin i allmänhet, och i gränsregionen i synnerhet haft.Många utmaningar som vi såg ur ett långsiktigt perspektiv , är här och nu.

• **Fångar de tvärsektoriella kraftsamlingarna de viktigaste områdena för gemensamma insatser för de kommande fyra åren?**

Svinesundskommittén har inga direkta synpunkter på om dessa fyra kraftsamlingar är rätt, men det är mycket relevanta för att stärka regionen och gränsregionen.

- Fullfölja studierna
- Digitalisering
- Elektrifiering
- Cirkulära affärsmodeller

• **Hur ser ni på de vägledande principerna och hur de kan bidra till strategins genomförande?**

De vägledande principerna känns relevanta ur ett gränsregionalt perspektiv

- **Vi tar tillvara olika platser förutsättningar och möjligheter-** gränsregionens förutsättningar och möjligheter

Detta är mycket aktuellt (post Corona) för att möta de effekter som den stängda gränsen har medfört i norra Dalsland och Bohuslän
Vi behöver tillsammans skapa en resilient gränsregion

- **Vi ökar invånarnas delaktighet och inflytande**

Gränsregionens invånare har sett hela gränsregionen (Båda sidor om riksgränsen) som sitt territorium . Detta har nu fått ” en törn” genom den stängda gränsen men vi förutsätter att gränsen öppnas igen och då är Viken Fylkeskommune och Västra Götalandsregionen gemensamt en mycket stark nordisk region med ett stort antal invånare

Viktigt att inkludera gränskommunerna i arbetet.

- **Vi experimenterar för att lära, skala upp och implementera**

”Behovet av fatta goda beslut och snabba beslut under allt större osäkerhet ökar även behovet av att prova olika sätt att hantera beslutsprocesser under kontrollerade former ”

Skapa en resilient gränsregion , med motståndskraft och återhämtningskraft är oerhört viktigt.

Den vägledande principen stämmer väl överens med Svinesundskommitténs fokusområden (blå och grön tillväxt, turism och gränshinder/gränsmöjligheter) och kommitténs arbetsätt

- **Samarbete mellan aktörer är nödvändigt för ett framgångsrikt genomförande av strategin. Hur tycker ni att strategin ska genomföras?**

Konstruktiva politiska dialoger mot tydliga mål . Målen skall formuleras tillsammans av de som äger ”mandatet” och har rollen att fatta beslut om resurser, ”verktyg” för genomförande. Dessutom krävs kontinuerlig uppföljning och utvärdering, så att man når resultat som känns relevanta. För att arbeta efter de vägledande principerna så är det av stor vikt att för att ”tillvarata olika platsers förutsättningar och möjligheter” arbeta med att hjälpa gränskommunerna att se vad som kan vara robusta betydelsefulla utvecklingsområden.

Ett strukturerat politiskt arbete är viktigt, som medför en tydlig ”spelplan” för tjänstemän i olika samverkande organisationer. Detta för att t.ex. förhindra dubbla processer

Hur kan er organisation bidra?

Svinesundskommittén ser som en av sina viktigaste uppgifter, att medverka till att skapa ett gränsregionalt mervärde mellan Viken Fylkeskommune och Västra Götalandsregionen.

Svinesundskommittén är, en av få organisationer som har en politisk arena där både svenska och norska politiker i ledande ställning på regional och kommunal nivå är den beslutande församlingen.

Svinesundskommittén kan medverka till, att knyta samman två starka regioner/fylken i Norden , genom att skapa forum för konstruktiva samtal och aktiviteter mellan kommune-kommun och fylke- region och andra viktiga aktörer.

I avtalet med Nordiska Ministerrådet är ett av våra uppdrag, att vara ” den institutionella infrastrukturen för det lokala och regionala gränsöverskridande samarbetet”

Vi vet inte idag, vilka effekter Coronakrisen kommer att ge på lång sikt för näringslivet i Västra Götaland och Viken , men det vi vet är att stängda gränser, ett näringsliv påverkat av restriktioner för att förhindra smittspridning etc. gör att våra länder och vår gränsregion har påverkats starkt. Det kommer att krävas olika former av insatser, för att återskapa förtroende och tillit , ett näringsliv med hållbara utvecklingsmöjligheter samt för att återfå den ”fria rörligheten”

Svinesundskommittén kan vara en arena /forum för att knyta samman viktiga regionala aktörer som Fylke/region, Länsstyrelse/fylkesmann, kommuner med flera

Svinesundskommittén hoppas och önskar, att som ett politiskt forum för gränsregionen , kunna bidra in i arbetet med Regional utvecklingsstrategi 2021-2030

Det är viktigt att gränsregionerna/fylkena på båda sidor om gränsen - Viken fylkeskommune och Västra Götalandsregionen –ser möjligheter och styrka i att samarbeta kring gränsregionala och regionala utvecklingsstrategier. Vi har bl.a en omfattande arbetspendling över gränsen som är viktig speciellt för gränskommunerna, En gemensam gränsöverskridande arbetsmarknad, kompetensförsörjning och utbildning är några viktiga utmaningar att arbeta vidare med under 2021-2030.

Avsändare : Svinesundskommittén

Svinesundskommittén är ett politiskt samarbete mellan svenska och norska kommuner och regionerna Viken och Västra Götaland. Syftet med kommittén är att skapa nya möjligheter för affärer, jobb och utveckling mellan länderna. Kommittén jobbar på uppdrag av medlemmarna och Nordiska ministerrådet. Våra fokusområden är blå och grön tillväxt, turism och gränshinder/gränsmöjligheter

Kontaktperson:

VD Elsie Hellström

Elsie.hellstrom@svinesundskommitten.com

Mobil: 0706 486079